

Nro. 12.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Augustusnak 9-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Béts.

A' tegnapi *Te Deum*nak ceremoniáji, ahoz il-
lő Királyi fényes pompával menének tegnap a' Sz.
István templomában véghez, a' hol sok Világi és
Papi fő személyekenn kívül, Felséges Urunk, Asz-
szonyunk, *Toskánai* Ferdinánd fő Hertzeg, és az
ifju fő Hertzegek is, az egész gálában lévő Ma-
gyar és Német Gárda seregtől kísértetve, meg-
jelentenek vala. A' Ceremoniák alatt, a' tem-
plom mellett álló Batallionnak, és a' báltyákra
fel-vonatott ágyuknak, három rend béli Salve-
lövéseik, hafogatták a' levegőt. A' hévség oly
nagy volt, hogy alig lehetett szenvedni. A' co-

remoniók után ismét *Badenbe* mentenek ő Fel-
gések.

Ma reggel egy *Nadasdy* Regementje béli, a' köz beszéd szerént *Vlaskovics Sebestyén* nevü, Granatéros köz-embert akasztának fel itt a' *Bétsi* glaszinn. A' mejjére ez az irás volt fel-függesztve: *Landes Verræther*. Bizonyoson valamely árulásba és spionkodásba avatta vólt magát a' nyomorúlt.

* * *

A' közelébbi *Extrablattokból*, a' melyekből a' *Mantuai* capitulátziót ki-irtuk volt, ki-maradtanak volt még a' következő környülállások: — „

„Gen. Gróf Klenau fő vezérlése alatt lévő népünk, kapott Livornóban: 1). 9 ezer hasznavehető puskákat, mellyek az *Insurgens* Lakosoknak osztódtak ki. 2). Két Genuai hajót és 3 Frantzia rabló hajót, melly öt hajók, azonnal Toskánai Hajós legényekkel rakattak meg. Jul. 20. dikánn estve, két Fr. Rabló-hajók érkeztek *Porto-ferrájó*ból Livornóhoz. Egygyikre ezek közül olly lövést tettek a' Várból Vitézeink, hogy kéntelenített meg-adni magát — 180 ember és 14 ágyú vólt rajta. — Mihelyt bé ért Livornóba *d'Aspre* Obersterünk: leg-ottan el-küldött egy kiseded hajót, az *Angl.* Hajós sereghez intézett híradásokkal. Későbbenn két Fr. hajók tértek bé Livornó alá, 's mindjárt meg-adták magokat Vóltak rajtok 120 meg-sebesedett ellenséges Katonák; 140 Cs. K. foglyok; 32 ágyúk; 600 puskák, sok munitzió, 's ezer zsák gabona.“

„*Fort Portá*bann 5; *Via Reggiobann* 2; és *Castelnuovó*bann 3 ágyút hagyott az ellenség maga után, mellyeket fel-szedtek a' Genuai föld felé küldött Szagúldóink.“

„Lukkábann, százötven értz-ágyúkat, hozzájuk való igen derék talyigákkal és, 8 ezernél több puskákat knptunk, a' mellyek, Velentzébe szállítódtak el onnét.“

„Aleffándriától Júl. 26.dikánn. Gr. *Bellegarde*, Aqui felé nyomúlt elő: a' nagy Sereg pedig Tortóna-mellyékére szállott által, mivel már Tortóna Várára került az oltrom-sora.“

Frantzia Ország.

A' Jul. 22.dikénn költ Párisi *Redacteur*, azt hirdette-ki, hogy a' Florencziában volt Frantzia Biztos, *Reinhard, Taleyrand*' helyébe külső Ministerré, és *Robert Lindet, Ramel*' helyébe Finantz-ministerré neveztettek.“

„Több Párisi és más Frantzia levelek, hevesen kiáltoznak az Öt-százak' Tanátsának egy kemény Decretomáért, a' mely által ezen Tanáts az Ország' belső részeinn folyó fok öldökléseknek akarná, ha lehetne, elejét venni. A' Decretom' értelme ebből áll: Az Emigránsoknak és vólt-Nemeseknek atyokfiai, 's-az olyan Izemé-lyeknek, a' kik felől nyilvánóságos az, hogy vagy a' *Chouánok*hoz, vagy az öldöklő tsopor- tokhoz által mentek, *majorennis* gyermekeik, nagy- attyok, nagy anyyok, apjok, és anyyok, tartozzanak felelni, ott a' hól laknak, a' Res- publikánus tiszt-viselőknak, és az olyan szemé- lyeknek meg-öldököltetésekért, a' kik Nemzeti jószágot vásároltanak. Az olyan helységeken; a'-hol a' nyughatatlanság szükségesseé teszi, keze- sek is szedetteffanek öfzize ezen emberek köz- zül. Ha ezen kezesek az ó meg-izollittatások után 10 napok alatt elő nem állanak, vagy el- szöknek, magok Emigránsoknak tartattassanak; és mint olyanok, ugy traktattassanak. Minden meg-öletett tisztviselőért, Nemzeti-jószág-vásárló- ért, és haza-oltalmazóért, 4 kezesek deportáltat-

remoniók után ismét *Badenbe* mentenek ő Fel-
gések.

Ma reggel egy *Nadasdy* Regementje béli ,
a' köz beszéd szerént *Vlaskovics Sebestyén* nevü ,
Granatéros köz-embert akasztának fel itt a' *Bétsi*
glaszinn. A' mejjére ez az irás volt fel-függeszt-
ve : *Landes Verræther*. Bizonyoson valamely
árulásba és spionkodásba avatta vólt magát a'
nyomorúlt.

* * *

A' közelébbi *Extrablattokból*, a' melyekből
a' *Mantuai* capitulátziót ki-irtuk volt , ki-ma-
radtanak volt még a' következő környülállá-
sok : — „

„Gen. Gróf Klenau fő vezérlése alatt lévő
népünk, kapott Livornóban : 1). 9 ezer haszna-
vehető puskákat, mellyek az *Insurgens* Lako-
soknak osztódtak ki. 2). Két Genuai hajót és 3
Frantzia rabló hajót, melly öt hajók , azonnal
Toskánai Hajós legényekkel rakattak meg. Jul.
20. dikánn estve, két Fr. Rabló-hajók érkeztek Por-
to-ferrájóból Livornóhoz. Egygyikre ezek köz-
zül olly lövést tettek a' Várból Vitézeink, hogy
kémentenítettett meg-adni magát — 180 ember és
14 ágyú vólt rajta. — Mihelyt bé ért Livornóba
d'Aspre Obersterünk : leg-ottan el-küldött egy
kisded hajót, az Angl. Hajós sereghez intézett
híradásokkal. Későbbenn két Fr. hajók tértek
bé Livornó alá, 's mindjárt meg-adták magokat
Vóltak rajtok 120 meg-sebesedett ellenséges Ka-
tonák ; 140 Cs. K. foglyok ; 32 ágyúk ; 600 pus-
kák, sok munitzió, 's ezer zsák gabona.“

„Fort Portában 5 ; Via Reggióban 2 ; és
Castelnuovóban 3 ágyút hagyott az ellenség ma-
ga után, mellyeket fel-szedtek a' Genuai föld
felé küldött Szagúldóink.“

„Lukkábann, százötven értz-ágyúkat, hozzájuk való igen derék talyigákkal és, 8 ezernél több puskákat knptunk, a' mellyek, Velentzébe szállítódtak el onnét.“

„Alessándriától Júl. 26-dikánn. Gr. *Bellegarde*, Aqui felé nyomúlt elő: a' nagy Sereg pedig Tortóna-mellyékére szállott által, mivel már Tortóna Várára került az oltrom-sora.“

Frantzia Ország.

A' Jul. 22-dikénn költ Párisi *Redacteur*, azt hirdette-ki, hogy a' Florencziában volt Frantzia Biztos, *Reinhard*, *Taleyrand*' helyébe külső Ministerré, és *Robert Lindet*, *Ramel*' helyébe Finantz-ministerré neveztettek.“

„Több Párisi és más Frantzia levelek, hevesen kiáltoznak az Öt-százak' Tanátsának egy kemény Decretomáért, a' mely által ezen Tanáts az Ország' belső részeinn folyó sok öldökléseknek akarná, ha lehetne, elejét venni. A' Decretom' értelme ebből áll: Az Emigránsoknak és vólt-Nemeseknek atyokfiai, 's-az olyan Izemé-lyeknek, a' kik felől nyilvánóságos az, hogy vagy a' *Chouánok*hoz, vagy az öldöklő tsopor-*tok*hoz által mentek, *majorennis* gyermekeik, nagy-attyok, nagy anyyok, apjok, és anyyok, tartozzanak felelni, ott a' hol laknak, a' Respublikánus tiszt-viselőknék, és az olyan szemé-lyeknek meg-öldököltetésekért, a' kik Nemzeti jószágot vásároltanak. Az olyan helységekben; a'hol a' nyughatatlanság szükségessé telzi, kezesek is szedetteffanek ölzize ezen emberek köz-*zül*. Ha ezen kezesek az ó meg-izollittatások után 10 napok alatt elő nem állanak, vagy el-*szöknek*, magok Emigránsoknak tartattassanak; és mint olyanok, ugy traktáltassanak. Minden meg-öletett tisztviselőért, Nemzeti-jószág-vásárló-*ért*, és haza-oltalmazóért, 4 kezesek deportáltat-

tassanak. E'-mellett, minden ilyen meg-ölette-tett személyért a' közönséges kasszába 5000, a' hátra-maradott özvegynek 6000, és mindenik ár-vának 3000 Livrák fizetstlenek. Ezek az Emi-gránsok', és volt Nemesek', &c, atyokfiai, tartoz-nak a' közönséges kasszáknak', és egyéb tulajdonok' fel-prédáltatásokért is felelni.

Az e'-féle mérges Decretomokból, sokan a' *Roberspier'* idéjének vizsgálta-térését jövendőlik Frantzia országban: és közönségesen szólva, itt ilyen most a' dolgok' állapotia, hogy merre fog az ujj változások' következése dölni, meg nem lehet határozni. Egy igen esmeretes terrorista és jakobinus, *Cachet*, egyenesen ki-hirdettette *Parisban*, hogy ő oly véggel jött volna oda, hogy vizsgálta-vétesse azt a' Decretomot, a' mely által tavaly sok képviselőségre ki-válofztatva volt személyek, ki-tiltattak volt a' Törvényhozók kö-zül. Milyen reménséggel lehessen a' nagy Nem-zet a' jövendő felől, és az ő mostani Igazgatói-ról, meg ítélni, a' midőn maga *Sieyes* is, no-ha nem tudni tsak tettetésből-e', vagy pedig principiumból, erőssen hajlani kezdett a' terro-rismusnak Systemájára.

A' mi még több, már még arra az esmere-tes *Barrerére* is ki-terjesztette az Öt-százak' Ta-nátsa az El-felejtkezésnek Decretomát. Minden tudja, hogy ő a' *Roberspier'* ideje béli köz jóra ügyelő *Commissiúnak* tagja lévén, ugy ügyelt volt a' köz jóra, hogy az ólta a' nevitől is ir-tóztak. Utóljára, ő maga is, a' pátronussának *Roberspiernek* meg-buktatásánn dolgozott volt. — Most már ennyi bujkálása és története után, ő is nem tsak a' Frantzia hazafiui jusba, ha-nem a' 25-dik Párisi levelek szerént, az Öt-százak' Tanátsába is bé-lépett. Nékie a' Jacobinusok fogják pártját. — A' mi pedig annak az el-rejtett gondol-

kodásu *Sieyes*nek állapotját illeti, ugyan ezen dátumú Párisi levelek írják róla, hogy ő nem tarthatja még a' maga posztjánán elég erőssnek magát, és hatalmas párttal kénytelenítették küszködni.

Gen. Moreau, *Geneva* felé vette útját a' Ré-nusi táborhoz. Az utasításokat *Genevába* küldte elibe a' *Directorium*.

A' *Papa*' ő *Szentsége*' mostani maradásának helye, *Valence*-városka, a' hova, Jul. 14-dikénn érkezett meg.

Gen. Joubert Jul. 15-dikénn indulván el *Parisból* a' tábor felé. útjában egy *Montholon* nevű személlyel, az *Ardennesi* Departamentomban, házossági életre lépett, kit is igen szépnek és szeretetre-méltónak írnak lenni.

Decretálván az Öt-százak' Tanátsa azt, hogy a' volt *Directorok*, *Merlin*, *Reubell*, *Treilhard*, és *Reveillere*, vádoltathassanak, már most ilyen formálítással foly a' *Constitutzió* szeréut, az ő dolgok: — Az ellenek való *Panasz*, három versben olvastatik-fel egymásután tiz-tiz napra, az Öt-százak' Tanátsában. Ez meg-esvén meg-hivattatnak a' vádoltattak, hogy 3 napok alatt álljanak elő az Öt-százak' Tanátsa előtt való személyes meg-hallgattatásra. Akár elő állnak akár nem, a' 3 napok el mulván meg-határozza a' Tanáts, hogy a' vádoltatottak ellen való panasz, méltó-e' a' további meg-visgaltatásra? Ha méltónak találattik, ekkor újra meg-hivattatnak, hogy 2 napok alatt a' *Vének*' Tanátsa elibe álljanak elő, és mentsék magokat. Itt a' *Vének* előtt hasonló-képpen menyen véghez a' vádoltattak ellen való panasznak 3-szori fel-olvasztatódása, egymásután tiz-tiz napokkal, a'-mint az, az Öt százak előtt történt.

Mind ezek a' formálítások mind a' két Tanácsokban titkos Commissió előtt követtetnek-el. Megesmertetvén a' Vének' Tanácsa által is, hogy helye vagyon a' panasznak, akkor a' Nemzeti fő Itelő-szék' elibe bocsáttatik a' dolog, a' mely haladék nélkül pert indít a' vádoltattak ellen. Ha közönséges hivatalban vagynak a' vádoltottak, nem tartoznak megszünni hivataljoktól addig, míg a' Vének is meg nem határozták, hogy helyes az ellenek való panasz, nem is árestáthatatnak addig, míg a' Vének azt nem határozzák, hogy Itelő-szék' elibe kell állíttatniok.

Reubell még máig is bé jár mint Kép-viselő a' Vének' Tanácsába. Ha a' fő Itelő-szék által absolváltatik, az után ismét folytatni fogja a' törvényhozóságot.

Egy Commissió a' következő pontokba foglalta az ezen volt Directorok ellen való panaszt: — „

„Hogy a' munitziót, fegyvert, eleséget, és minden hadi készületek' nemeit, vagy magok eladták, vagy eladatták, és az erősségeket készület-nélkül hagyták — hogy akkór, mikor a' háborut minden környülállások előre jelentették, mikor az ellenség a' leg félelmesebb készületeket tette, mikor az Észak a' jól gyakoroltatott katonáknak temérdekségét okádta, ők a' leg kegyetlenebb munkátlanságban töltötték idejüket — hogy a' derék seregeket, fegyver, munitzio, és eleség nélkül küldötték el, hogy a' sokkal nagyobb erejű ellenséges seregektől magokat, a' *Duna* és *Etsch*' mejjékeinn megöldökölteffék — hogy Frantzia ország' belső részeinn, a' háborunak hirdetésekor 100 ezer fegyvereseknél többet benn tartóztattak — hogy a' magok tsupa autoritásokból *Arabianak* pusztaságaira 40 ezer

embert transportáltattak — a' Gen. *Championet* Itélőszék' elibe való állittatása, és *Schéernernek* fővezérré való nevezése által, az *Olofz* országi tábort meg-boszfizantották, és meg batortalantották — azokat a' Directoriális Agenseket és Biztosokat, a' kik pazérlással, és a' Szövetséges Respublikáknak boszfizantásával vádolttak, meg nem büntették — a' Cisalpinai Constituziót, katonai erőszakkal fel fordították, és annak méltóságát meg-tsonkitották — a' Diplomatikai Agenseknek (imitt-amott lévő Követeknek) a' Ministerekkel való levelezéseiket félbe-szakasztván, az azokkal való correspondentziát egészen magoknak vették — a' Nemzeti felsőséget meg sértették, akkór, mikor annak választatását lemmivé tették — Commissariusokat küldöztek el, hogy a' magok befolyásokat azok által eszközöljék; azokat, a' kik annak, a' mit ők Kormány széknek neveztenek, engedelmeskedni nem akartak, árestáltatással fenyegették — a' Departamentomok' centrális Commissariusaihoz megbizott leveleket küldöztenek, melyekben a' köz vélekedés' meg-rontására tzelező eszközök irattattak meg — a' *Sarthe* Departamentoma béli Centralis Commissariusu't büntetetlenül hagyták, mint azt egy Directoriális Követség maga bizonyítja — ezek a' magános és közönséges Commissariusok, olyan eszközökkel éltek, a' melyek által a' hazafiakat a' politicus gyülekezeteiktől el-távoztatták — a' választatásokat meg-előzött napokon szám nélkül való Respublikai gondolkozásu tiszt-viselőket le tettének, a' mely által a' köz hajlandóságot ki-oltották — magokat, a' tsak tettfizések szerént való árestáltattások és tömletzeztetések által, bünösökké tették — a' Vendét és Chouánságot, fel-organizáltatódni meg-engedték, melyet bölts előre való vigyázás által él kellett volna kerülni, vagy pedig belső jól ki-olztatott katonaság által el kellett volna nyomni — a' hi-

vatal-béli személyek' és Respublikánusok' meg-
öldököltetésének bünteteienül való hagyása ál-
tal, az öldöklőket bátrakká tették, és el-szap-
oritották — végezetre egy szóval, hogy a' magok
vétkes igazgatások által, a' Respublika'-lételet,
veszedelembé helyeztették."

Az az esmeretes *Drouet* azt adta-fel köze-
lébről a' Klubban, hogy az *Orlean'* pártja még
meg nem szűnt legyen dolgozni, hogy egy ezen
Házból való Princz a' tronusra emeltetődjön.

Elegyes Tudósítások.

Zürichből, Jul. 25-dikénn: — „Ma 7 hetek-
től fogva áll a' két ellenséges tábor azon egy
fekvésben. A' *Karoly'* Királyi fő Hertzeg' fő
hadi szállása is, még mind *Klotenben* vagyon."

Bolognából, Jul. 25-dikénn: — „*Gen. Macdo-*
nald úgy tselekedett, mint előre látni lehetett,
hogy tselekedni fog, A' *Génuai* hegyekenn az éh-
ség által rendkívül valóságra lépni kényszerítettvén,
szekereit öfzfe égettette, ágyuit, puskaporát, és
munitzióját a' tengerbe-hányatta, és feregeit a'
tenger' partjainn lévő keskeny, úgy nevezett öfz-
vér-útakonn, a' *Moreau'* táborához vitte, 's-vele
egyefítette.

Magyar Ország.

Péts, Julius' 31 dikénn. — Nálunk ma két-
száznál felesőbb Frantzia Tisztek vagynak, a' kik
az Olofz Országi tsatázásokban az idén foglyok-
ká lévén, *Eszékre* vitettetnek, hadi fogságra. —
Az aratásunk foly, és nem tsalta-meg a' mezei
gazda' reménységeit, de annyival kevesebbet bi-
zunk a' szüretünkhöz, mert ez az emberi-kór
még ilyen ellös-hives nyarat nem ért, a' mi-

lyen a' mostani, és az idei lesz az igazi *Apostoli* bor, mert alig ha tizen-két betsületes ember egy mefelyjel bé nem fogja érni. A' katonaszedés jól megyen, egymált érik az ilyenekkel rakott szekerek, 's jó kedvek is van a' legényeknek. Éljen a' Kurir, és velem együtt jobb bort igyon, mint sem a' milyent Baranya terem az idén!

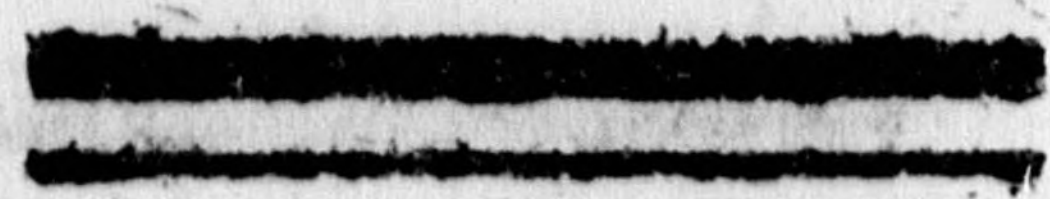
* * *

Zemplén Vármegyében Julius 28-dik napján. Megyénkben, e' folyó hólnapnak 23 ikán, Kir. Tárnokmester, Nagy méltóságú Szentiványi Ferencz Ő Excellentiája, mint Kir. Commissarius, és ezen Tekint. Vármegye Administratorja előlése alatt, sok Magnások, és idegen Vármegyebeli Urafág jelenlétekben építő liék tartatott, mellynek alkalmatosságával a' következők emeltettek Vármegyebeli hivatalokra, úgymint:

Titt. *Okolicsányi János* Consiliarius Ur első All-Ispánlágára; *Kazinczy Péter* Ur 2-ik All-Ispánlágára; *Nagy Imre és Major Sigmond* Urak Generalis Perceptorságra; *Horváth László* Ur fő Notariusságra; *Horváth Tamás és Soos László* Urak egyenlő rangal All-Jegyzőségre; *Püspöky Ferencz, Bay Ignác és Bydeskuti Mihály* Urak betsülettől való All Jegyzőségre; *Dokus József* Ur fő Fiscalisságra; *Lónyay Gábor és Kaszner János* Urak All-Fiscalisságra; *Viczmándi István* Ur betsülettől való Fiskálisságra.

Járásbéli tisztekké következők tétettek:

1. *Az Ujhelyi Járásban: Pinter István* Fő Szolgabiróvá; *Reviczky Tamás* All-Szolgabiróvá; *Csernel Sámuel,* és *Dokus Sámuel* Esküttekké; *Szepsy István* All Adó szedővé.

2. A' Hegyallyai Járásban: *Jósa Antal* fő Szolgabirová; *Jantó Sándor*, *Kovács Antal* All-Szolgabirákká; *Kelemen Abrahám*, *Palóczy Mihály*, és *Major Sigmond* Eskütteké; *Matyasóvszky László* All Adó szedővé.

3. A' Bodrogekői Járásban: *Boronkay Sigmond* fő Szolgabiróvá; *Albert József* All-Szolgabiróvá; *Kortsma Pál*, *Durtsak László* Eskütteké; *Vékey Ferencz* All-Adószedővé.

4. A' Sókuti Járásban: *Bernáth János* fő Szolgabiróvá; *Szeghy Károly*, *Ghillányi János* All-Szolgabirákká; *Egri János*, *Pilisi Antal*, *Reviczky Antai* Eskütteké; *Vitéz János* All Adószedővé.

5. A' Görögényi Járásban. Idősb *Kocsuth László* fő Szolgabiróvá; *Szirmay Tamás*, *Soos Pál* All-Szolgabirákká; *Füzeséry József*, *Beszterczey János*, *Horváth József* Eskütteké.

6. A' Homonnai Járásban: *Molnár József* fő Szolgabiróvá; *Lasztóczy András*, *Mauks Mihály* All Szolgabirákká; *Ujhelyi József*, *Stefan István*, *Czanky László* Eskütteké; *Szentiványi Gábor* All-Adószedővé.

Cserépi Ferencz Hajduk' Hadnagyjává; *Török József* Várnagyá vagy *Porkolábbbá*; *Markos István* első = *Stentzel István* második Archivariussá. —

Az egész tzeremónia szép tsendességgel ment véghez.

* * *

Az *Eperjesi* nagyobb Leányok' oskolájának közönséges Tanítója *Zennovits Ur*, adott-ki ebben az esztendőbena a' Leányok' nevelése felől egy rövid rajzolatot Német nyelvenn, mellyet az olyan jó szülékhez intézett, a' kik gyermekeik' boldogságát szivesenn óhajtják. Azt mutogatja meg ebben a' rövid rajzolatban először is a'

Ki adó, hogy a' Leányok' jó nevelése el-mulhatatlanul szükséges arra, hogy az Ifjak is átallyába jól nevelődjenek, mivel ezeknek leg első nevelések gyenge - korokban egyenesen az Afzszonyi nem gondviselése alatt esik-meg. Azután le-iratnak ebben a' rajzolatban az Afzszonyi-nevelésben eddig ejtett hibák, és azok a' fogyatkozások mellyek az eddig szokásban volt Leány-nevelők' (Mamfelek' vagy Gouvernántok') magános nevelésekben csak nem elkerülhetetlenek voltak. Utollyára pedig azon nevelő-oskola le írása fordul-elő, mellyet Zennovitz Ur ez előtt 3-4 esztendővel állított fel a' Leányok' számára. Tudván azt, hogy sok jó szülék kívánnák gyermekeiket olyan gondviselés alá bízni, 's egy ilyen nevelő iskolába bé-adni, a' hol meg győződhetnének azoknak jó módonn lejendő nevelések felől, kívántuk mi is Erdemes olvasóinkal ennek rövid le írását közleni úgy a' mint azt maga Zennovits Ur ebben a' Leányok' nevelése felől kiadott rajzolatban elő adja:

*Rövid le-írása az én nevelő Oskolámnak
Eperjesenn.*

Én magam dolgozom ki és intézem el a' rendet a' melly szerént az én Leány - Tanítványim tanittatnak, és az Afzszonyi munkákban gyakoroltatnak, mindenek az én jelenlétemben mennek véghez körülöttök, 's vigyázok szinte úgy egésségek fenn-tartására, valamint lelkeknek és testeknek pallérozására.

I. Az én magam foglalatosságai ő körülöttök ezek:

1. Tanitom őket, az erköltsi-tudományra és vallásra, a' ki-szabott rend-szerént egy héten 3 órában.

2. A' Magyar Leányokat minden nap egy-

egy óráig Német nyelvre, a' Németeket Magyarra.

3. A' Föld-le-írásra, (Geografiára) Természet. Historiájára, Számvetésre, gondolatjaiknak írásban való elő-adására. A' mások es önnön magok esméretire. A' közönséges és Hazánk' Historiájára minden nap két két óráig tanittatnak én általam.

4. Tanittatnak különösen a' nevelés' megerőségére is, 's itten alkalmatosságok van 3—4 ezteendő kis-gyermekek' nevelését látni, és az azokkal való bánást meg tanulni. Ez az a' mely által az én Leány-nevelő iskolám magát minden más ilyen forma Intézetektől meg különbözteti.

5. Meg esmértetnek velek a' leg-jobb Afzszonyoknak való Könyvek, és tanittatnak azoknak haszonnal való olvasására.

II. Az én Feleségem, gondvifelője és mintegy Anyja az én Leány-Tanítványimnak. Az ő különös foglalatosságai ezek:

1. A' kissébb idejű Leányoknak írásra való tanítások.

2. Az arra való tanítás, miképpen kellefjen a' fehér ruhákkal banni. s. a. t.

3. Beszéli és olvas előttök erköltsi Történeteket, midőn ezek Afzszonyi munkákkal foglalatkodnak, kiváltképpen a' téli hosszú estvékenn.

4. Ő igazgattya és vizsgálja az Afzszonyi kézi munkáit a' Tanítványoknak.

5. Szorgalmatosan vigyáz a' rendtartásra és a' tisztaságra.

III. L. L. Leány-Afzszony az én Feleségemnek meg-hitt barátja, Házunknál lakván, részt veszzen hasonlóképpen a' nevelésben, a' kit különös szép erköltsi tulajdonságai; és alkalmas-

volta erre nézve nekünk csak nem elmulhatatlanul szükségessé tettek. Ezen Leány - Alszony foglalatosságai ezek:

1. A' külömbkülömbféle varrásra, kötésre, himezésre vagy stikkolásra, hajfodorításra és némely Alszonyi ruhák' készítésére való tanítás.

2. Vigyáz különösen a' mi tanítványink külső maga viseletekre.

3. Reggel és este szokott előttök Marezollból vagy Sturmából, Erkölti-oktatásokat olvasni, és velek imádkozni.

4. Szüntelen velek van, ha sétálni vagy látogatni mennek.

IV. Az Írást tanító mester foglalatosságai.

1. A' kisebbeket minden nap egy egy óráig az írásra tanítani.

2. Hasonlóképpen a' Magyar és Német olvasásra.

V. A' Rajz - mester tanítja a' nagyobbakat a' nyári napokban a' rajzolásra és szinekekkel való festésre, minden nap egy óráig. — A' nagyobbak gyakoroltatnak a' tántzban az én Házamnál. — A' ki különösen mu'sikát akarna tanulni vagy Frantzia nyelvet, itten abban is jó mód van.

Azt a' módot és a' Törvényeket, mellyek szerént az én Tanítványim nevelődnek s. a. t. a' szüléssel közölhetem, ha azt látni kíványák.

A' Tanítványok az én Szobáimban laknak; és a' Kofztért vagy Alztalon való tartásért (ide értetődik a' Frühstük, ebéd, 4—5 féle ételből, vacsora 3 féle ételből, és Osonna) a' lakásért, fűtésért, gyertyáért, mosásért, szolgálataért, és a' szüntelen való vigyázatért reájok, fizetnek öszveséggel 100 Rforintot egy Oskolai esztendőre, az az tiz hónapra.

Ezenkívül az előszámlált tudományokra és Afzszonyi munkákra való tanítáért, minden tanítvány fizet 18 Rforintot. A' Tántzért, Rajzolásért és a' Frantzia nyelv tanulásaért kiki külön fizet, és csak a' tanulja ezeket, a' kinek tesszik.

A' mit én Tanítványaimra nézve ígérek, azt pontig bé is töltöm, tzelom lévénna a' köz jó' előmozdítása. — Még ezeket szüklégesnek tartom fel jegyezni.

Tizennégy esztendő s vagy azonn is feljül lévő Leányokat az Oskolamba fel nem vehetek:

Az ide-jövö Tanulok elegendö ruhákat vagy öltözeteket hozzanak magokkal, és ágybelit, hat asztal-kelzkenöt, ugyan annyi törölközö kendöt, egy ezült kalánt és egy pár kélt.

Fél esztendőre szüklég mindenkor a' fizetést előre le tenni, és ezen kívül kinek kinek különös szüklégére tesszuek le a' szüklék én nállam tesszések szerént, a' melyről magok a' Tanítványok fognak mindenkor számolni.

A' kik az én igyekezetemnek hasznos voltát által láttyák és gyermekeiket gondviselésem és nevelésem alá bizni kívánnák, méltostallanak ezen szándékjokat előre tadtomra adni, és utolsó Septemberre Leányaikat Eperjesre fel is hozni.

Károly ö Királyi fő Hertzegsége, a' ki a fegyvereknek tsörgései között is (ezeket olvastuk az ujjabb Bétsi Udvari Német Ujjságok közül egyikben) a' tudományokban tétettö minden hasznos szorgalmatosságot a' maga fel-indittó figyelmetellégére szokott méltostalni, ahoz a' mindenütt helybe-hagyással fogadtatott sok munkával készült, ily titulusu, *Topographisches Post-*

lexikon aller Ortschaften der k. k. Erbländer, Posta-Lexicon' Ki-adójához, a' Cs. Királyi Postaszekér-hivatal' fő Expediturájánál Controllori hivatalt viselő *Krusius Kristian* Urhoz, következő kegyelmes irást méltóztatott a' fő hadiszállásról *Klotten*ből ide küldeni: — „

„Különös Kedvösem! A' Kegyelmed' mult hónap' 4-dikénn költ irását, a' Kegyelmedtől készítettett Topog. Posta Lexiconnak folytatásával együtt, vettem, és azt igen el-köteleztetve kölnöm. —

„A' midön én ezen hasznos foglalatosságot tökéletesen helybe-hagyom, minden alkalmatosság kedves leszen előttem, mikor a' Kegyelmed' igyekezetét segíhetem, 's-az által a' Kegyelmedhez viseltető jó indulatomat meg-bizonyíthatom, melyel vagyok — „

a' Kegyelmed'

jó akarója

Fő Hertzeg *Károly* Feld. M.

Költ *Klottenben*, 17-dik Jun. 1799.

* * *

Topographisches Postlexikon aller Ortschaften der k. k. Erbländer.

Sokak tudakozódtak ezen *Posta-Lexicon* felell, hogy a' vevők ezt, meg szerezhetnék-e' magoknak részenként is, olyan módon, hogy a' folytatásnak is egész meg vásárlására, ne kötelezessenek? A' Ki-adó azt feleli erre a' kérdésre, hogy, a' ki egy Kötetnek meg-vevésekör a' következő Kötetre is elő-fizetést teszen-le, egy-egy Kötet az ilyen vevőnek 3 Forintokért adatik. Külömben pedig egy-egy Kötetnek az árak külön-külön 4 F. 30 kr. Továbbá mind azok; a' kik a' 2-dik résznek 1-ső Kötetjét már kezekhez vették, kérettetnek; hogy ezen 2-dik résznek 2-dik Kötetjéért is a' 3 Forintokat tegyék-le, mi-

velhogy egy ily szélesen ki-terjedő munkának szakadatlanul való folytathatására, mint minden ahhoz-értők meg-ítélhetik, költség is rendkívül való kívántatik. Mitsoda részekből áljon, ez a' Posta-Lexicon és melyik része, mit foglaljon magába, már régibb Ujjságainkból tudhatják Olvasóink, valamint szintén, hogy hol lehetlen az érette kivántató elő-fizetést le-tenni.

Tudósítás.

Weber Simon Péternél, Pozsonyi Typografusnál ki-jöttek ezen új Könyvek, és találtatnak több Magyar Könyvekkel együtt *Pesten is Vásár* alkalmatosságával, a' maga szállásán, mely a' nagy vásáros Piatzon, Pékmester *Rupp* házában vagyon.

Luctus Pannoniæ, quo Principum aliquot, insignium Virorum mortes, alii que funesti casus deplorantur. Cui in fine recenter accesserunt: I. Consolationes adversus terrores mortis ad mentem *Car. Drelincourti* versibus Leoninis expressæ adjectis nonnullis diversi argumenti epigrammatibus. II. Az Egésségnek fenn tartására, és a' hosszú Életnek megnyerésére tartozó Régulák. III. Tudós *Weszprémi István*, Orvos Doctor Ur' élete leírásának rövid kivonása, rézbe metzett Epitafiummaval 8. 20 kr.

Impunitas Vagæ veneris, humano generi, Reiquepublicæ multum noxia. Differuit Michael Institoris (*Mosotzy*). 8. 24 kr.

Alexandri Kubinyi Sen. Enchiridion Lexici Juris incliti Regni Hungariæ, seu extractus universarum Legum Patriarum, omnes in toto Corpore Juris occurrentes materias, incluso Opere Tripartito et Kitionichio, a' *S. Stephano Proto Rege &c.* exhibens. 8. 2 fl. 30 kr.

Magyar, Deák, Német és Tót írásra való Példák 4. író papirosra 40 kr. Helvétzia papirosra 1 for. 15 kr. A' Magyar és Deák példák magánosan 20 kr.

— Az egyéb féle rész szerént gyalog, rész szerént lovas puska, 12,959 darab.

„A' Capitulátzió szerént parolával haza bocsátott köz emberek, mind együtt 7690-re teltek, kik között 601 *Cisálpinusok*, 467 *Helvétusok*, és 6622 *Frantziák* voltak. A' *Cisálpinus* és *Helvétus* tisztek olyan ki-nyilatkozatast tettek itten, hogy sem *Frantzia Országba* nem mennek, sem ezen *Respublikának* többet nem szolgálnak. E' mellett, az őrző seregnek ki-maschérozásakor, még 1000, rész szerént szökevény, rész szerént pedig a' *Frantzia* szolgálatra reá beállított *Gallitziai* születésű fegyvereseket tartoztatott hátra *Gen. Kray*; 's-mind ezeket, volt *Regement*, jeikhez küldözte.

„A' *Mántuában* maradott betegek' száma 1220-ra telt, kik meg-gyógyulásokkór *Frantzia* országba szállittainak vizliza.

„Nékünk ezen ostrom alatt, 77 embereink ölettettek-meg, és 235.tön sebellédtek-meg. A' holtak között voltak, *Kapitánylieutenant Smetz* a' *Klebek*' *Reg.jéből*, *Indzlinér fő-hadnagy Schmid* és *Orosz Pattantjus-Májor Leszly*. — Sebet kaptak: 1 *Kapitány*, 1 *Kap. Lieutenánt*, 2 *Hadnagyok*, 2 *zázló-tartók*, és 1 *Regement-Adjutáns*.

„Mind özfze 6 ellenséges *Generálisok*, és több mint 1000 *Stáb- és Fő-tisztek* estek *Man-tuában* hadi foglagra hozzánk: nevezetesen *patikái orvos* szert találtak ott igen sokat a' miéink.“

Olofz Ország.

Itt következik az *Olofz* levelekből röviden özfze szedegetett le-irása azoknak a' környülál-lásoknak, a' melyek a' *Macdonald* táborának sze-

rentsétlen probáitól fogva, *Olofz* országnak alsó részében történtenek: — „

„A' Frantziák leg előbb is *Bologná*nak el-foglalása után kezdettek hozzá a' hátráláshoz. Az *Arezzói Insurgensek*, ahoz érő Cs. Királyi tisztektől vezérelve, *Forlit*, *Ravennát*, és *Faenzát*, mihelyest ezekből Gen. *Gauthier* hátrálni kezdett, el foglalták. — Ezeket követte *Florenziá*nak megtisztittatása. Oda hagyván a' Frantziák Jul. 5-dikénn ezt a' várost, a' nép azonnal dühöfléggel a' szabadság-fákra és egyéb Frantzia Respublikánusi jegyekre rohanván, a' Frantzia Stáb még benn a' városban, és egy Frantzia tsoport az egyik kapu előtt volt, és hallani 's-nézni kényszerítetett a' népnek tselekedeteit, a'-mely naponn ejjfélkór végezetre a' Gen. Stáb is hietve oda hagyta a' várost:

„Azonközben, az *Insurgens-tábor*, mely már *Cortonát*, *St. Sepolerót*, *Sienát*, és a' többeket, a' Frantziáktól ki üressitette vólt, Jul. 7-dikénn *Florenziába* is el-érkezett, melynek az egész nép elibe menvén, meg-mondhatatlan örvendézéssel szállott-bé a' városba. Elöll jött a' *Nagy Britanniai* Minister *Windham*, 2000 Lovas *Insurgensekkel*. Ezt követte egy ujj ugy nevezett *Orleáni Leánka*, egy ujj *Amazon*, *Mari Alessandra* nevü, ló-hátann, ki is sok tisztekből késértetve a' szeretett *Nagy Hertzeg'* képét magossan feltartva vitte, melynek alkalmatosságával megirhatatlan *vivát* kiáltás hasította a' levegőt. Másnap meg-érkezett Cs. Királyi Oberster Báro *Aspre* is egy tsoport lovas katonasággal. *Gavallér Inghirami* azonközben egy *Insurgensekből* álló sereggel, az egész *Toskánai* tenger-partot el foglalta, a' Frantziákat *Viterbóból*, *Todiból*, *Grosetából*, és *Cenicából* ki kergette, ágyut, mántziót,

és el-ragadozott jaszágokat vett-el töllök, a' mi-
ket azok el nem vihettek.

„Míg mind ezek *Toskánában* így folytanak volna, az alatt *Neapolisban* is ki-ütött az Insurrectzió a' Frantziák ellen, a' kik is az alatt a' nevetséges fogás alatt kezdték onnét visszahuzni magokat, hogy, mivel Gen. *Macdonald* a' Cs. Királyi tábort egélfzzen meg-verte, és *Bétsig* visszahuzta: tehát már most nékiek is oda kell menni a' nagy triumphusra, hogy a' pompás bé-menetelenn ők is jelen légyenek, de nem foká ismét visszahuzni fognának *Neapolisba* jönni.

„Magában *Neapolis* várossában, oly nagy volt, az onnét jött tudósítások szerént, a' zürzavar, hogy a' jó gondolkodásu Insurgens-párt, a' két első hetek alatt erőt nem tudott a' Respublikánus pártosn venni, minthogy ennek fejei a' legelő kelőbb emberek voltak, és a' Respublikát a' Frantziák' el-távozása után is fenn-tartani iparkodtak. Hanem, mikor látták, hogy azt a' Légiót, a' melyet a' Respublika' védelmezésére elegendőnek lenni gondoltanak, nem organizálhatják, már ekkór ők se titkolhatták, mint minden Rebellió' barátjai, a' meg-szontyolodást. — Az alatt a' Kárdinalis *Ruffo*' tábora *Nápoly* alá közelgetvén, most már oly magos gráditsra lépett a' nemesség között a' zürzavar, hogy ez fokkal kevesebbé tudott magán segíteni, mint a' köz-nép. Egy részé ezen nemességnak a' *St. Elmo*' várába vontá-bé magát, más részé a' *Romai* vidékekre futott által, mások pedig még attól az esztelenségtől is el ragadtatni engedték magokat, hogy a' Király' részére tökéletes ki-ütésben lévő Contrarevolutziót, fegyveres kézzel iparkodjanak meg-akadályoztatni. —

A' leg meg-átalkodottabb Rébellisek között

mutatta-ki magát *Roma-Romána* nevű Hertzeg, ki is *Capua* mellett úgy állott szembe a' Királyi Insurgensekkel, mint a' *Panorai* Rebellisek' vezérjeiknek fejek. Sőt még ennél is magosabb gráditsra lépett az Rebelliseknek tüzeffége; mi-nekutánna t. i. annyi szerentséjek lett volna, hogy az Insurgensek' serege ellen némü-nemü káznos mozdulásokat tettek: *Neapolis* várossában azonnal Generál-marschot vertek; a' lárma-ágyukat ki-lőtték; az előljárók és Nemzeti-gárda-tsoportok, posztjaikra rukkóltanak; sok olyan személyeket, a' kiket Király-kivánóknak lenni gyantottak, árestáltak, a' milyen vólt *Medici*, Hertzeg *Cera*, *Monte-Leone*, &c; a' *Directorium permanensnek* decretálta lenni magát; a' Törvényhozó *Commissió* Köz-jóra ügy előtt *Commissiót* nevezett-ki; egy szóval meg akarta a' Neapolisi erőszakos Demokratikai Országglószék mutatni, hogy ő a' *Terrorismusi Systemáma'* organizálását, az Anya-Respublikától, elég jól megtanulta. —

„Azonközben, egy *Oroszokból*, *Anglusokból*, *Siciliáiakból*, és *Törökökből* álló hajós sereggel, *Nelson* is el-erkezett, éppen akkor, mikor *Kárdinális Ruffo*, azzal a' kitliny *Insurgens* sereggel a' melyel magát *Appuliában* a' *Respublikánusok* ellen ily fokáig meg tudta védelmezni, a' város' elibe rukkólt. Tsak ugyan, sem az egyesült hajós sereg, sem a' *Kárd. Ruffó'* tábora, nem vólt még is elégléges arra, hogy intések és proclamatiók által a' *Neapolisi* *Respublikánusokat* az ő Királyokhoz való engedelmességre visszátéríthessék; melyet *Ruffo* látván, ki-hirdettette végezetre a' Király' nevében, hogy mindenek, a' kiknek kezeikben fegyver fogna találtatni, minden rangjokra való tekiutet nélkül meg fogának öldököltetni. —

„Kárdinális *Ruffónak* (igy fejezi ki magát a *Bétsi Udvari Ujjságban* a tudósított) *Neapolis* városába való bé-menetelekor, valósággal is elkövettetett az a keménység, melyel a meg-átalkodottak fenyegettettek; ezek az elztelen Republikánusok, attól a hite-szegett *Caracciólótól* vezéreltetvén, több hozzá-hasonlókkal együtt, a *Lazzarónik* segedelme által, a kik, mint a haldokló legyek, a Frantziáknak el-távozások után újra fel elevenüloi kezdettének volt, özsze fogdosztattak, és rész szerént özsze vagdaltattak, rész szerént pedig az *Orosz és Neapolisi* hajókra hordattatván, rettentő példa-adásnak okáért, a hajókonn fel-akasztattak.

„Már most a Király is, a ki a tsendésségnek helyre-állittatódásaig, csak a hajókonn tartózkodott, ahoz alkalmaztatott ceremóniával bement *Neapolisba*, minekutánna az Egyesült fegyveresek a *St. Elmo* várát is meg-vették, és a benne volt, többire *Neapolitánusokból* álló örszö sereget, bátorságos helyre és örizet alá tették volna. — *Cápua* és más erősségek ez alatt már el-foglaltattak volt az *Insurgensek* által; melyhez képpelt mind ezekután *Romának* vették útjokat az Egyesült seregek. —

„*Roma* városa, a Frantziáknak onnét való el-távozások után, tsupa fejtelenségnek állapotjára jutott vólt. Az *Engelsburgban* lévő kevés számu Frantzia csoport nem volt elégséges arra, hogy a városban is fenn-tártathassa a tsendésséget. A hol imitt-amott Frantzia tanálatott: meg-ölettetett; valamint az olyan lakos is, a ki véle tartott. Mig az Egyesültek a tartományokban foglalatoskodtak: benn *Roma* városában az alatt egész hazafi-had gerjedett; a melyik párt erőt vehetett a másikon, azzal kimélletlenül bánt. Ennek a fejtelenség-

nek lehet pedig azt is tulajdonítani; hogy a' Frantziák, *Anconába, Civita-vechiában, és Fanóban,* ily sokáig megmaradhattak. —

„*Roma* városa, Jul. 20-dikán, a' meddig ezek a' tudósítások szollanak, Neápolisi seregektől és Romai Inturgensektől volt körül kerítettve. A' benn komandérozó Frantzia Generális, a' ki már ekkor mind magához gyűlytötte volt azokat a' fegyveres csoportokat, a' melyek a' támadásnak tsendesítése végett a' tartományokban imitt-amott széljel olzva voltak, *Romát* és az egész *Romai Státust*, meg szállott állapotban lenni hirdette; a' Consulatust, Senátust, &c. hivataljokból fel függettette; meg-parantsolta, hogy minden hátra lévő adó 24 órák alatt befizetessék, és halállal való büntetés alatt senki is fegyvert hordozni ne mérészeljen. A' Jáko-binusok, Páriotak, és minden Klubista atyafiak, a' kiknek már most semmi egyéb menedék helyek nem volt, a' Frantzia örző-sereg' oltalma' alá az *Engelsburgba* ködülték-bé magokat. Meg-esvén mind ezek az előre való kézűletek, *Romának* minden kapui bé zárattak, 's-az olyan személyek a' kikről tudatik, hogy a' nép előtt magoknak tiszteletet nyerni alkalmasok, kezes-képpen való árestomba vitettek. — Az *Engelsburg* béli és *Civita-vechiai* Frantzia Komendánsok, rendkívül való módon gondot viseltek provisió' dolgában, és arra tökellették-el magokat, hogy magokat a' háboru alatt egy emberig védelmezzék; majd a' reájok való rohánáskór valik meg, hogy ily magoss bangonn fognak e' akkor befzélieni.“ — (Ed-dig, u. m: Jul. 20-dikáig terjeknek-ki mostan az *Olofz* történetekről való tarlozásaink.)

Frantzia Ország.

Semmit nem használtak még eddig, a' *Sieyes, Lucian Bonaparte, Talot,* és más vélek